

Aktiv formidling i Rogaland 2022

Rogaland fylkesbibliotek fikk tildelt kr 750 000,- til Aktiv formidling i Rogaland 2022. Søknaden var en felles søknad på vegne av 15 av fylkets 23 kommuner. Fylkesbiblioteket har vært prosjektsekretariat og har stått for veiledning, kursing og erfaringsoverføring mellom kommunene underveis. Folkebibliotekene har stått for gjennomføring av tiltakene i egen kommune. De omsøkte midlene er fordelt uavkortet til de 15 bibliotekene, og brukt til frikjøp av ansatte (vikarutgifter) slik at de har kunnet gjennomføre formidlingstiltakene.

Deltakende kommuner: Bokn, Gjesdal, Haugesund, Hjelmeland, Hå, Karmøy, Klepp, Lund, Randaberg, Sauda, Sola, Strand, Suldal, Tysvær og Vindafjord.

Søknaden omfattet 15 ulike formidlingstiltak:

- Bokstart
- Bærekraftbiblioteket
- Dataspill, spillkvelder
- Dataspill, språkpraksis
- Elevbokbad
- Gjenbruk av digitalt innhold
- Jubileer og markeringer
- Lesersørvis
- Litterære pusterom
- Lokale digitale møteplasser
- Samling for skolestartere
- Sommerles 2022
- Utendørsformidling
- Videoboktips
- Videoboktips med barn

Vi søkte om kr. 921 000,- og fikk tildelt kr. 750 000,-. Vi valgte å utbetale støtte til alle tiltakene bibliotekene ønsket å gjennomføre, og hentet de resterende midlene, altså kr. 171 000,- fra Rogaland fylkeskommunes støtteordning, *Tilskudd til bibliotekutvikling*.

Tiltakene bygger på metoder for formidling som fylkesbiblioteket og biblioteksjefskollegiet ønsker å integrere i den daglige driften i bibliotekene i Rogaland, og har blitt fulgt opp med kurs, workshops og andre kompetansehevende og støttende tiltak fra fylkesbibliotekets side.

I Formidlingskompetanse i folkebibliotek (Fif) har fylkesbibliotekene gått sammen om et felles løft for formidlingskompetansen gjennom 7 ulike tiltak som til sammen berører de fleste av tiltakene i Aktiv formidling i Rogaland 2023. Fif har dermed støttet opp om arbeidet i prosjektet.

Gjennomføring

Tiltak	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Bokstart	11	11	8
Bærekraft-bibliotek	3	3	
Dataspill, spillkvelder, turneringer	22	30	
Dataspill, språkpraksis	6	8	
Elevbokbad	1		1
Gjenbruk av digitalt innhold	4	3	
Jubileer og markeringer 2022	8	7	1
Lesersørviss	50	31	
Litterære pusterom	37	39	
Lokale digitale møteplasser	30	25	11
Samling for skolestartere	8	12	
Sommerles 2022	31	58	
Utendørsformidling	36	34	1
Videoboktips	50	55	10
Totalt	297	316	32

Vi har utbetalt til sammen kr. 921 000,- for 307 dagsverk á kr. 3000,-. Dette tilsvarer 297 ulike tiltak. Noen av tiltakene krever mer enn ett dagsverk. Det ble i 2022 gjennomført 316 ulike tiltak, og 21 tiltak ble gjennomført i 2023. Flere bibliotek har hatt behov for å endre på hvilke tiltak de har gjennomført, sammenlignet med det de har søkt om.

I *Aktiv formidling i Rogaland 2021* rapporterte bibliotekene at de hadde gjennomført langt mer enn de fikk midler til. For 2022 har vi ikke bedt bibliotekene rapportere på dette. Noen bibliotek har allikevel rapportert på dette, og vi har grunn til å anta at den totale aktiviteten har vært en god del høyere enn tallene i tabellen tilsier.

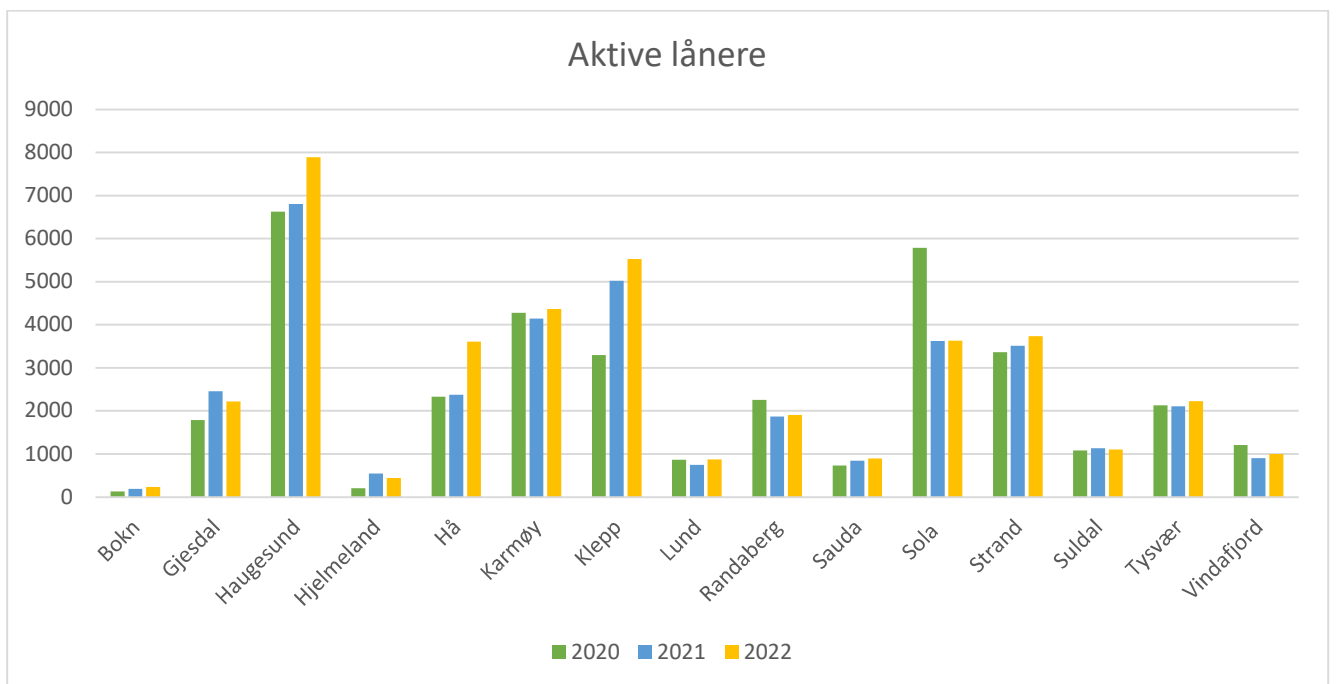
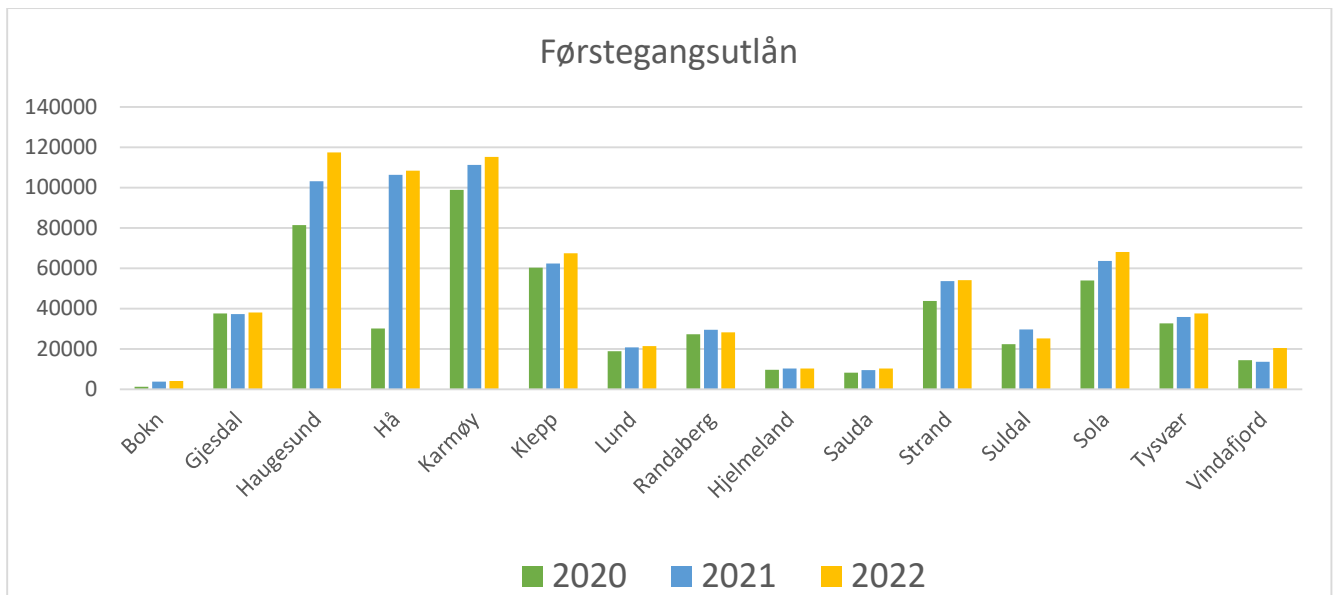
Måloppnåelse

Prosjektet har hatt som mål at bibliotekene i Rogaland skal være kompetanse- og kraftsentre for lesing og litterære samtaler i hverdagen.

Resultatmålene har vært:

- Økt utlån i folke og skolebibliotekene i Rogaland
- Flere aktive lånerer i bibliotekene i Rogaland
- Flere lesesirkler og andre lavterskel arenaer for litterære samtaler
- Større bruk av dataspill i bibliotekene
- Større engasjement og økt utlån knyttet til bibliotekenes formidling på nett
- Flere aktive samarbeidspartnere for bibliotekene i Rogaland
- Økt deltakelse i Sommerles

Statistikken for utlån og aktive låner viser at de fleste bibliotek som deltar i prosjektet har oppgang.

Måloppnåelse knyttet til de enkelte tiltakene er beskrevet i egne kapitler.

Erfaringer

Felles søknader med fylkeskommunen som sekretariat er en effektiv måte å gjennomføre slike prosjekter på. Bibliotekene kan konsentrere seg om selve produksjonen, med store muligheter for å høste erfaringer og støtte både fra hverandre og fra fylkesbiblioteket. Fylkesbiblioteket kommer tett på det som skjer i bibliotekene, og det blir lettere å sette opp kurs, workshops og andre kompetansehevende tiltak som treffer behovet i biblioteket. Fylkesbiblioteket bygger relevant og praksisnær kompetanse, og får en unik innsikt i det som skjer ute i bibliotekene.

For noen av de mindre bibliotekene er det utfordrende å gjennomføre tiltak, selv med økonomisk støtte. Det er få muligheter til å skaffe vikarer og slik kunne gjennomføre tiltak på toppen av vanlig

drift. Jo mindre bibliotek, jo mer sårbare er de også for fravær, og en del av de små bibliotekene så seg nødt til å endre på hvilke tiltak de gjennomførte underveis.

At bibliotekene samarbeider med andre aktører i lokalsamfunnet har en stor verdi, men kan samtidig være utfordrende. Samarbeid tar tid, og dersom det kommer hindringer i veien hos samarbeidspartneren, kan dette bli en brems for biblioteket. Gjennomgående i tilbakemeldingene fra bibliotekene, er at de som har samarbeidet har hatt problemer med å få utført det de har planlagt til planlagt tid. Det er likevel verdifullt å få testet ut ulike samarbeidskonstellasjoner, for å se hva som er bærekraftig på sikt.

Erfaringer knyttet til de enkelte tiltakene er beskrevet i egne kapitler.

Videreføring

Alle tiltakene i dette prosjektet er forankret i fylkesbibliotekets handlingsprogram, og videreføres blant annet i søknaden Aktiv formidling i Rogaland 2023, som Nasjonalbiblioteket støtter med kr. 1 125 000,-. Også i 2023 deltar 15 av fylkets 23 kommuner i en felles søknad, denne gang med 21 tiltak, 6 flere enn i 2022. Målet er at hvert enkelt bibliotek skal få prøve ut nye formidlingsformer uten å måtte bruke tid på administrasjon knyttet til søknadsprosessen.

Noen av tiltakene er tolket nokså ulikt i de ulike bibliotekene. Det er positivt, men det forteller oss også at fylkesbiblioteket bør ha en tettere oppfølging underveis i *Aktiv formidling 2023*. De tre tiltakene *Lesersørvis*, *Videoboktips* og *Gjenbruk av digitalt innhold* har mange berøringspunkt, og noen av bibliotekene har kombinert disse. Med tettere oppfølgingen i inneværende år kan effekten bli større og rapporteringen enklere. Vi ønsker også at disse tiltakene på sikt knyttes opp til den planlagte felles nettsideløsningen for bibliotekene i Rogaland.

En annen grunn til at vi ønsker å følge opp tiltakene tettere i 2023 er for å kunne fange opp eventuelle endringer og forskyvninger i løpet av året, istedenfor ved prosjektets slutt.

Også i 2023 vil Aktiv formidling i Rogaland dra nytte av aktiviteten i *Formidlingskompetanse i folkebibliotek*. De to prosjektene støtter godt opp om hverandre.

Bokstart

Bibliotekene har søkt om å samarbeide med helsestasjonene. Det ble søkt om midler til å gjennomføre to typer samlinger: 1) formidling av bibliotekets tilbud til ansatte på helsestasjonene og 2) formidling av leselest og barnebøker til foreldre med barn.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Bokn		7	
Gjesdal	2		2
Lund folkebibliotek	2		2
Randaberg kommune	3	1,5	1,5
Sola	2	2	
Strand	2		2
Totalt antall formidlinger	11	10,5	7,5

Bibliotekene har vært i dialog med helsestasjonene for å informere om sitt tilbud og etablere samarbeid. Det har blitt informert om bibliotekets tilbud i barselgrupper.

Sola har utviklet konseptet «Lesekalenderen», som er et lesestimuleringsverktøy som helsestasjonen nå deler ut til aldersgruppen. Siste luke i kalenderen er en gavelapp som innløses via biblioteket.

➤ [Lesekalenderen](#)

Måloppnåelse

Flere av bibliotekene melder om at de får inn publikum på biblioteket som aldri har vært der før.

Cirka 50% av de som får utdelt kalenderen kommer på bibliotekbesøk, noe som er markert høyere enn de cirka 25% av innbyggerne ellers som aktivt bruker biblioteket. (Sola)

Erfaringer

Bibliotekene erfarer at dette tiltaket virkelig gjør at de når ut til folk som ikke bruker biblioteket fra før.

Vi fant ut at opplegget passer best å ha på en samling hvor ungene er blitt noen måneder gamle, og vi kan demonstrere bruken av bøker. Barselgruppe for de nyfødte kan få konsentrere seg om amming, søvn og primærbehov. (Randaberg)

Ryfylkebiblioteket Strand har bruk dette tiltaket til å nå minoritetsspråklige, og har samarbeidet med både Flyktningetjenesten, NAV og fritidsveileder i kommune. De erfarer at tiltaket har gitt en svært verdifull møteplass.

Vi bygger opp en gjensidig trygghet og tillit slik at vi kan dele erfaringer og være nysgjerrig på hverandres måter å være foreldre på. (Ryfylkebiblioteket Strand)

Flere av bibliotekene erfarer at det tar tid å etablere faste samarbeid med andre aktører, som helsestasjonen, men at denne relasjonen er viktig. Flere av tiltakene ble gjennomført første kvartal 2023.

Videreføring

Flere av bibliotekene melder om at de vil fortsette samarbeidet med helsestasjonene. 4 bibliotek mottar støtte til *Bokstart* i 2023 og ytterligere 4 bibliotek skal ha *Lesekalenderen* som tiltak.

Bokstart i Strand.

Bærekraftbiblioteket

Biblioteket har søkt om å etablere lesesirkler for barn fra 6 til 12 år, etter malen fra FN-sambandets bærekraftbibliotek.

- [FN's bærekraftbibliotek.](#)

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022
Suldal	3	3
Totalt antall formidlinger	3	3

Suldal har arrangert tre samlinger med speiderne på Sand. Det ble bestemt på forhånd hvilke bærekraftsmål som skulle være i fokus. Det var i gjennomsnitt 20 barn på de tre samlingene, og det var lett å komme i kontakt med barna. Speiderlederne deltok også.

Måloppnåelse

Biblioteket har deltatt på en annen arena utenom bibliotekrommet, og bøker som ble formidlet ble etterspurt.

Erfaringer

Ryfylkebiblioteket Suldal har gode erfaringer både med samarbeidet med speidergruppa og opplegget til FN-sambandet:

Erfaringane med berekraftsbiblioteket er at oppgåvene til bøkene er teoretiske. Eg skulle ønskt meg fleire idear til praktiske oppgåver. MEN dei teoretiske oppgåvene eg brukte på dei største barna på det siste møtet, viste seg å fungera utruleg godt. Så godt at eg fekk lyst å gjera det igjen (Suldal).

Videreføring

Det finnes ingen konkrete planer om å videreføre tiltaket, men det er heller ikke utelukket. FN-sambandet har bedt Suldal om å lage en rekonstruksjon av opplegget, slik at dette kan inspirere andre til å gjøre noe tilsvarende.

Dataspill - spillkveld

Bibliotekene har søkt om å fasilitere spillkvelder og turneringer i samarbeid med lokale partnere. Norskproduserte dataspill som bibliotekene får via innkjøpsordningen er vanskelig å formidle på tradisjonell måte, men fasilitering av spillkvelder er mer hensiktsmessig.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022
Gjesdal	6	7
Haugesund	4	10
Karmøy	4	4
Lund folkebibliotek	6	6
Vindafjord kommune	2	3
Totalt antall formidlinger	22	30

Bibliotekene har samarbeidet med både skoler og e-sportlag i nærområdet. Gamingstyret funnet fram og gjort tilgjengelig i skoleferier. Flere av bibliotekene har deltatt i det felles nasjonale arrangementet Bibliobattles.

Gjesdal har samarbeidet mye med skolene i kommunen. Elever har blitt introdusert til spillaging og til spill fra innkjøpsordningen under klassebesøk.

Haugesund arrangerte LAN@Biblioteket i påsken 2022, det foregikk over 4 dager og 3 netter i samarbeid med den frivillige foreningen Haugesund LANKultur. Under arrangementet ble spillene fra innkjøpsordningen formidlet til deltakerne.

Haugesund inviterte foreldre til foredrag om e-sport og gaming. Det trakk lite folk, men de ønsker å gjenta dette, på grunn av antatt dårlig markedsføring.

Haugesund arrangerte familiespilldag. Stilte med så mange konsoller som mulig og la opp til samarbeidsspill mellom barn og foreldre. Mange deltakere, og for få ansatte. Potensiale for mye mer formidling.

Karmøy har gjennomført 4 spillkvelder i samarbeid med Torvastad e-lag og Haugasmash.

Invitasjon til spillkveld ved Karmøy bibliotek.

Måloppnåelse

Målet for tiltaket var større bruk av dataspill i bibliotekene.

LAN/dataspillkvelder trekker mange deltakere som ikke besøker biblioteket så veldig ofte. Disse kommer også tilbake etter å ha blitt introdusert til bibliotekets tilbud.

Alle bibliotekene melder at spillrelaterte arrangement trekker nye brukere til biblioteket.

Erfaringer

Bibliotekene erfarer at spillkvelder på biblioteket er verdifullt både for dem som har eget utstyr hjemme, og de som mangler utstyr og er avhengige av biblioteket:

Mange kommer på besøk selv om de har PC hjemme, fordi de ønsker å spille sammen med sine venner i fysisk rom. (Haugesund)

Mange barn og unge som står i fare for å falle utenfor i samfunnet, har ved våre arrangementer funnet et sted de kjenner på tilhørighet. (Lund)

Haugesund bibliotek fikk en positiv erfaring i samarbeidet med foreningen LANkultur:

En erfaring som andre kan dra nytte av her er å overlate den tekniske utførelsen av et sånt arrangement til noen med kompetanse. Bibliotekets ansatte alene hadde aldri klart å arrangere noe som dette uten de frivillige fra foreningen vi samarbeidet med. Her var samarbeidet med frivilligheten avgjørende for gjennomførelsen. (Haugesund)

Videreføring

De fem bibliotekene som gjennomførte spillformidling som tiltak i 2022 sier at de vil fortsette med dette. I 2023 har i tillegg et par nye kommuner, Eigersund og Sauda, satt opp spillformidling på sin liste over tiltak.

Per i dag er det 5-7 av 23 bibliotek i Rogaland som aktivt formidler dataspill. Fylkesbiblioteket opplever at det er begrenset interesse blant bibliotekarer for kurs i spillformidling. Suksessfaktoren ser ut til å være personlig engasjement og kompetanse – de bibliotekene som satser på spillformidling, har uten unntak ansatte som er, eller har vært, aktive gamere.

Fylkesbiblioteket er usikre på hvilken retning og form spillformidling vil ta i bibliotekene framover, og på hvilken måte fylkeskommunen skal støtte utviklingen av dette tilbudet.

Dataspill – språkpraksis

Bibliotekene har søkt om dataspill som språkpraksis. Mange av de norske spillene vi får fra NFI gjennom innkjøpsordningen kan fungere godt som språktrening. Tiltaket gikk ut på å arrangere samlinger i samarbeid med norskopplæringen for fremmedspråklige.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Haugesund	2		2
Lund folkebibliotek	4	6	
Totalt antall formidlinger	6	6	2

Haugesund skulle samarbeide med Språkkafeen, men fikk ikke gjennomført dette tiltaket i 2022. De opplevde det vanskelig å finne rette spill, nok utstyr og passende dato. Det er få spill som har norsk tale, selv om de er norskprodusert. Det planlegges derfor at man bruker spill som krever at deltakerne kommuniserer med hverandre for å kunne gjennomføre spillet. Tiltaket blir gjennomført i 2023.

Lund har samarbeidet med flyktningetjenesten og bygdekvinnelaget. De kombinerte språkkafe og aktivisering av barn.

Måloppnåelse

Lund melder at de har fått nye brukere blant flyktningene.

Erfaringer

Dette har vært vanskelig å få til for begge bibliotekene og samarbeidet med de eksterne partene har krevd mer tid enn ønskelig:

Det må være klare retningslinjer med samarbeidspartnere. (Lund)

Videreføring

Tiltaket videreføres ikke i 2023.

Elevbokbad

Bibliotekene har søkt om å gjennomføre barnebokbad i barne- og/eller ungdomsskolen. Barnebokbad/elevbokbad er betegnelsen på et arrangement der barn eller ungdom intervjuer en forfatter. Forberedelsene til bokbadet legger til rette for at alle, uavhengig av leseferdighet og litterær kompetanse, kan få en god leseopplevelse.

Gjennomføring

Kommune	Elevbokbad	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Bokn kommune	1		1
Totalt antall formidlinger	1		1

Bokn gjennomførte et barnebokbad i forbindelse med Nordisk barnebokkonferanse i 2023. De hadde besøk av forfatteren Nina Borge. 30 elever på 6. – 8. trinn fikk delta.

Måloppnåelse

Målet med barnebokbadene er å gi elevene gode leseopplevelser, vekke nysgjerrigheten på litteratur og få større utbytte av forfatterbesøk. Dette er innfridd i stor grad med dette tiltaket.

Erfaringer

Alt gikk etter planen og eg vil seie det vart suksess, og stor stas for bokbadarane (Bokn).

Videreføring

6 bibliotek har søkt om å arrangere Elevbokbad for 2023. Denne gang vil også noen bibliotek arrangere bokbad i forbindelse med Hele Rogaland Leser.

Gjenbruk av digitalt innhold

Bibliotekene har søkt om videreformidling og gjenbruk av digitalt innhold som andre har produsert, som videoboktips, bokomtaler, boklister, strømmede arrangement og så videre. Formidlingen skulle gjennomføres som et gruppearbeid sammen med bibliotekarer fra andre bibliotek. Erfaringene fra gruppearbeidet skulle videreformidles av fylkesbiblioteket i form av en ny leksjon i nettkurset «Videoboktips».

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022
Klepp	3	3
Sola	1	
Totalt antall formidlinger	4	3

Et bibliotek har forsøkt på dette, men vi ser at her måtte vi ha jobbet mer i forkant for at dette skulle blitt utført slik som tenkt. Fylkesbiblioteket må følge opp dette tiltaket bedre.

Videreføring

Fylkesbiblioteket setter vår 2023 i gang et arbeid for å se på hvordan dette arbeidet kan organiseres best mulig.

Jubileer og markeringer

Bibliotekene fikk mulighet til å få støtte til å markere aktuelle jubileer.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Randaberg kommune	5 dagsverk	4 dagsverk	1 dagsverk skal brukes våren 2023
Sola	3 dagsverk	3 dagsverk	
Totalt antall formidlinger	8	7	

Sola markerte Rikssamlingsjubileet to dager i juni og Smaksfesten en dag i september. På Rikssamlingsjubileet hadde de lesetelt, boksykkel og flettet pilfisk. På Smaksfesten fikk innbyggerne mulighet til å få med seg årets Hele Rogaland Leser-bok.

Boksykkelen til Sola bibliotek.

Lesing i lesetelt.

I Randaberg deltok biblioteket i markering av Randaberg kommunes 100 års jubileum. Gamle fotografier fra Randaberg, eldre eksemplarer av lokale aviser og diverse bygdebøker ble stilt ut. I forbindelse med samme jubileum ble en forestilling presentert som del av et vandreteater. De har arrangert paneldiskusjon om kommunens politiske fortid, nåtid og framtid. Kommunens tidligere ordførere deltok i dette.

Debatt på Randaberg bibliotek.

Måloppnåelse

Når biblioteket deltar på slike store arrangementer i lokalsamfunnet møter de mange nye lånere som oppdager hva biblioteket har å by på. Sola melder om:

Mange flotte interaksjoner rundt lesing og litteratur, både med innbyggere og personal, og mellom innbyggere. Det ble også en fin promotering av Sommerles.

Deltakelse på festivaler var en god måte å komme i dialog med brukere som ikke normalt besøker biblioteket. Vi opplevde stor interesse, også for medbrakte bøker og leseteltet.

Vi fikk overraskende god tilbakemeldinger fra arrangør, om at vår stand ble opplevd som et av høydepunktene på jubileet.

Det skapte interesse og engasjement. For noen voksne er det en liten aha-opplevelse å se interessen barna faktisk har for lesing, og flere sa de ville besøke biblioteket mer.

Også på Randaberg rapporterer de at tiltaket har mest å si for synliggjøring av bibliotekets tilbud for potensielt nye lånere:

Vi tror at utstillingen og ordførerpanelet kunne ha bidratt til utlån av lokal litteratur. Hvorvidt vandreteateret hadde noen effekt på utlånstallene våre, er vanskeligere å si. Alle tiltakene skapte uansett positiv oppmerksomhet rundt biblioteket.

Erfaringer

Begge bibliotekene melder at samarbeid med andre aktører i slike store prosjekter krever mye ressurser, men oppleves veldig positivt i møte med publikum.

Det gav mersmak å delta, men var også veldig arbeidskrevende. For å ha en interessant og god stand brukte vi mye tid på forberedelsene, dialog med

arrangører, dekorasjoner og oppsett mm, i tillegg til mer kjente forberedelser knyttet til bokutvalg og -presentasjon (Sola).

Videreføring

Begge bibliotekene er usikre på om dette er noe de skal videreføre, da det krever mye ressurser.

Lesersørvis

Rogaland fylkesbibliotek har som mål at alle bibliotekansatte i Rogaland får lesersørviskompetanse, og har arrangert fire kurs i 2021 og to i 2022. Mange har også tilegnet seg kompetanse på egenhånd gjennom nettkurset. Praksis gir likevel den beste læringen, og vi ønsker å stimulere til å at det jobbes med lesersørvis i hverdagen i biblioteket, og at lesersørvistankegang kobles på mesteparten av formidlingsaktivitetene.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022
Bokn kommune	5	
Hjelmeland kommune		1
Hå kommune	10	Koblet sammen med videoboktips
Klepp	5	5
Randaberg kommune	5	Koblet sammen med videoboktips
Sola	10	10
Strand	5	5
Suldal	5	5
Vindafjord kommune	5	5
Totalt antall formidlinger	50	31

Tanken bak dette tiltaket var at vi ville stimulere til utvikling av formidlingsideer basert på appellfaktorer og at disse ble uttrykt i forskjellige (minst to) format, for eksempel brosjyre, nettsak, instagram- eller facebookpost, utstillings, videoboktips eller arrangement.

Bibliotekene har laget egne brosjyrer, gjenbrukt fra andre bibliotek og utvida eksisterende arbeid med brosjyrer. De har også publisert i sosiale medier, laget flere utstillinger i biblioteket og digitale plakater. Flere bibliotek har koblet sammen bruken av lesersørvis og videoboktips, ved at innholdet i videoboktipsene er preget av lesersørvismetoden. Ett bibliotek har koblet lesersørvis til arrangement

Det er ikke rapportert like mange formidlingsideer som omsøkt (31 av 50), men de bibliotekene som har gjennomført færre enn omsøkt, har gjennomført mer enn omsøkt på andre tiltak, og lesersørvis blir brukt også der.

Måloppnåelse

Tilbakemeldingene er at bibliotekene opplever økt utlån av bøker som ellers ikke så lett ville blitt funnet. Utstillingene har blitt stående lenger enn planlagt fordi det førte til ekstra mye utlån når man hadde tilhørende brosjyre.

Utstilling og brosjyre om Wednesday lagde mer diskusjon om bøker i ungdoms/ung voksen-segmentet en vi vanligvis har, og ble delt utover vanlig lånerskare (Sola bibliotek).

Arbeidet med disse konkrete tiltakene har utviklet kompetanse som igjen tas i bruk muntlig, i møte med publikum på vakt i biblioteket, og dette vil kunne påvirke utlånet på sikt. Dette tiltaket har derfor større verdi enn de faktiske formidlingsproduktene som er realisert.

Vi har blitt mye mer bevisste på hvilke spørsmål vi stiller og enda mer lydhøre for lånernes ønsker. (Ryfylkebiblioteket Strand)

Det er i samtale med lånarar forsøkt å gjere bruk av appellfaktorer som metode for tilråding. [...] Ein ser også at ved å gjere bruk av grunnleggande spørsmål knytt til lesersørvis, så klarer ein å gje betre rettleiing til lånarar. (Vindafjord folkebibliotek)

Erfaringer

Dette var en god anledning for mange til å få satt ut i praksis det de har gått på kurs for å lære. Bibliotekene har selv funnet flere måter å kombinere arbeidet på, og mange ser nytten av å uttrykke samme formidlingside i ulike format, for å få maksimal gevinst av arbeidet.

Det var lurt å ta i bruk eit eksisterande opplegg og få formidla desse i fleire kanalar. Det gav ikkje så mykje ekstraarbeid. (Ryfylkebiblioteket Suldal)

Udelt positive erfaringer. Lånere sier de setter pris på boktips. Avvik må være at de er blitt brukt til mer enn planlagt når de først var laget. (Klepp bibliotek)

Flere rapporterer at midlene var viktige for å stimulere til både kompetanseheving og det å ta i bruk kompetansen etterpå.

Dette var en lærerik men tidkrevende aktivitet. Nytteverdien er stor, men vi hadde ikke klart å ha så mye innsats på kompetanseutvikling uten utviklingsmidler. (Sola bibliotek)

Flere ansatte hadde gjennomført kurs, men brukt metoden lite i praksis, og noen måtte kurses. Det ble satt en del trykk for å iverksette og øve på metoden. Vi har frisket opp kjennskap til metodikken, meldt oss inn i fellesskap rundt lesersørvis, øvd på å lage gode brosjyrer, utstillinger, stand og foredrag. (Sola bibliotek)

Videreføring

Oppgaven med lesersørviss er løst ulikt av de forskjellige bibliotekene. Mange ønsker å finne flere måter å bruke lesersørvismetoden på. De vil også bli bedre på å samkjøre publisering på nett og fysiske utstillinger, for å gi en helhetlig opplevelse til publikum.

Vi planlegger å viderefør arbeidet med å ha Lesersørviss og bruk av appellfaktorene som en felles, strukturert arbeidsmetode i formidling og publikumskontakt. I videre jobbing er det også et mål å få inn registrering i forrigebok.no som en del av prosessen. Vi videreutvikler bokforedragene som formidlingsmetode, og inviterer oss selv til fagmøter i andre enheter i kommunen i 2023 og 2024. (Sola bibliotek)

*Dette er altså noko me kjenner at me får til og har lyst å halda fram med.
(Ryfylkebiblioteket Suldal)*

Fylkesbiblioteket tror bibliotekene vil ha utbytte av å samarbeid om å utvikle og gjenbruke hverandres idéer, og vil legge til rette for det gjennom en tettere oppfølging av bibliotek som vil jobbe med *Lesersørviss* i 2023.

Mye av formidlingen som bygger på *Lesersørviss* vil nå enda bredere ut når vi får på plass en felles digital formidlingsløsning.

Litterære pusterom – shared reading

Dette tiltaket inngår i en større satsing på shared reading i Rogaland. Rogaland fylkeskommune har fått kr 1,2 millioner i støtte fra Sparebankstiftelsen SR-bank til det toårige prosjektet *Litterære pusterom i Rogaland (2021-2023)*. Målet for prosjektet er å etablere lesegrupper etter metoden shared reading i alle fylkets kommuner. Gjennom prosjektet tilbyr vi gratis tredagers kurs for å bli leseleder. Folkebibliotekene er navet i dette arbeidet, men andre yrkesgrupper, som ansatte innen skole og helse, samt frivillige, inviteres også til leselederkurs.

Fylkesbiblioteket derfor kunne tilby 3 gratis leselederkurs i 2022, og per mars 2023 har vi 84 sertifiserte leseledere i Rogaland, i 14 av 23 kommuner.

Gjennomføring

Kommune	Litterære pusterom	Gjennomført 2022
Bokn kommune	5	1
Gjesdal	5	4
Haugesund	10	10
Klepp	5	5
Sola	2	2
Vindafjord kommune	10	18
Totalt antall formidlinger	37	40

Alle lesegruppene som ble omsøkt er gjennomført og rapportert i tabellen over. I tillegg er det gjennomført 56 lesegrupper med støtte fra Sparebankstiftelsen SR-bank (for definerte målgrupper, som ungdom, innvandrere m.m.) og et ukjent antall lesegrupper uten støtte. Det har blitt prøvd ut lesegrupper på ulike arenaer, både åpent for allmenheten og i lukkede grupper.

Måloppnåelse

Shared reading fungerer som motkraft mot det som truer lesingens status i folks liv. Gjennom å hjelpe oss til å bli i teksten og dvele med opplevelsen utfordrer den behovet for å holde hjernen overstimulert med informasjon fra flere kanaler samtidig. I shared reading erfarer deltakerne det meningsfulle i å bli værende i en tekst og gå i dybden. I tillegg skapes møteplasser for mennesker og bidrar til å motvirke ensomhet.

Metoden hjelper oss altså å nå de mest sentrale målene til biblioteket som institusjon. Lesegrupper etter shared reading-metoden er i seg selv en lavterskel arena for litterære samtaler.

Leselederne erfarer ofte at det genereres utlån ved at interessen for en forfatter vekkes gjennom deltakelse i lesegrupper, men det blir det ikke et omfang som viser igjen i utlånsstatistikken.

Erfaringer

Gjennom dette tiltaket skulle det gjennomføres både lesegrupper utenfor biblioteket, for å nå nye brukere, og på biblioteket der vi treffer våre faste brukere. Det har vært ulike erfaringer med begge deler. Haugesund bibliotek har for eksempel hatt stor suksess med lesegrupper på en bar på kveldstid, og ønsker å fortsette med det, mens Sola bibliotek erfarte at det ikke kom deltakere på lesegruppe i en kirke. Haugesund hadde lesegrupper i en ungdomsklubb, men erfarte at det er veldig vanskelig å nå ut til ungdom med dette tilbudet på fritiden. De ser skolen som en bedre arena for

shared reading for ungdom. Vindafjord har gode erfaringer med lesegrupper i Sandeid fengsel. Haugesund hadde lesegrupper for ansatte på BUP. Tanken var at de skulle kjenne til metoden for å promotere den til ungdom, men det har ikke fungert. Metoden har imidlertid vekket interesse hos de ansatte og vi håper å rekruttere framtidige deltakere på leselederkurs blant denne gruppen.

Bibliotekene som har hatt åpne grupper på biblioteket har gode erfaringer, men ser også at det tar tid å få tilbudet godt kjent. Deltakere som tilfeldigvis blir med en gang, kommer gjerne tilbake og blir en faste deltakere, men hadde kanskje ikke kommet kun på grunn av annonsering. Vi tror derfor at shared reading som fast tilbud har stor verdi.

Haugesund bibliotek om erfaringen med lesegrupper på Pling pling bar:

Kun en person hadde vært med på shared reading tidligere. De som kom var folk som ikke har hatt anledning til å komme på dagtid pga jobb/skole, men var nysgjerrige på konseptet. Veldig god respons og sterke ønsker om å ha lesegrupper på kveldstid.

Vindafjord folkebibliotek om åpne grupper på biblioteket:

Når det kjem til «Shared reading» så ser ein at det kan vere vanskeleg å nå ut til målgruppa, sjølv om ein prøver å skildre kva konseptet går ut på. Me har observert at deltakarar som har vore med fordi dei tilfeldigvis hadde tid og høve då økta starta, har hatt stor glede av det og gjerne blir med på fleire økter..

Videreføring

Prosjektmidlene har tillatt oss å prøve ut nye arenaer og nye målgrupper, som gir oss verdifull erfaring i fortsettelsen. Også når man erfarer at en arena eller en samarbeidspartner ikke fungerer, er det verdifull erfaring.

Vi kommer til å ha en fortsatt satsning på shared reading i Rogaland, både i gjennomføringen av prosjektet støttet av Sparebankstiftelsen SR-bank og gjennom Aktiv formidling i Rogaland (19 grupper omsøkt). Vi tror lesegrupper etter metoden shared reading kommer til å bli et fast tilbud i bibliotekene i årene framover, men også i skole, innen eldreomsorg og i andre institusjoner. Det er en formidlingsmetode som tar litt tid å etablere, både fordi kurset er tidkrevende og fordi publikum ikke ordentlig forstår konseptet før de har deltatt selv. Vi kommer derfor til å fortsette å stimulere til etablering av tilbudet, og har stor tro på verdien. Vi har utdannet tre kursholdere i Rogaland, som gjør det enklere å arrangere kurs. Vi deltar aktivt i et nettverk med de andre fylkesbibliotekene med å utvikle feltet og tilby ressurser for leseledere.

Lokale digitale møteplasser

Bibliotekene har søkt om å samarbeide med andre aktører om lokale digitale møteplasser. Møteplassen skulle møte et reelt behov i kommunen, rette seg mot en spesifikk målgruppe og være en arena for formidling. Tiltaket bygger på prosjektet «Saman på nett» (Klepp og Kvam).

- [Saman på nett](#) (veileder)

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Karmøy	10	19	
Klepp	10	6	
Sauda Kommune	5		6
Suldal	5		5
Totalt antall formidlinger	30	25	11

Klepp har gjennomført 6 samlinger med digitale foredrag og panelsamtaler. Temaene var digitale fortellinger, foreldrerollen og oppdragelse, lokalt engasjement og digitale dingser i skolen. De opplevde at publikum var lei digitale møter, og fullførte derfor ikke det som var planlagt. Klepp sin modell var utgangspunktet for dette tiltaket, men tre bibliotek har valgt en annen tilnærming, med fysiske treff i biblioteket knyttet til digihjelp/datahjelp:

- Karmøy har arrangert digihjelp fast en gang i uka og annonsert i alle tilgjengelige kanaler.
- Suldal er i gang vinter/vår 2023 med sin planlagte rekke med samlinger. Oppstartsproblemer skyldes diverse samarbeid.
- Sauda har vinter 2023 gjennomført en rekke med 6 fysiske treff, med ulike tema hver gang. De har samarbeidet med kommunen, Røde Kors og andre frivillige. Et mål er at folk skal bli trygge nok på nett til også å kunne hjelpe hverandre, og andre som har behov for hjelp.

Måloppnåelse

Klepp har nådd nye brukere, og opplever at utlånet har økt på bøker om tema som har vært tatt opp. Bibliotekene har fått samarbeide med andre aktører.

Erfaringer

Karmøy erfarte at de som trenger hjelp ønsker hjelp der og da, og ikke vil vente flere dager til neste gang. Det har også vært utfordrende å nå ut med informasjon til målgruppa.

*Det var også vanskelig å nå frem med tilbudet, kanskje fordi de som ikke er så digitale ikke ser tilbudet på kommunens digitale hjemmeside eller infoskjerm?
(Karmøy)*

Klepp erfarte at tiden det er vanskelig å inngå avtaler med foredragsholdere til en akseptabel pris, når premisset er digitalt opptak:

Det er vanskelig å inngå avtaler med foredragsholdere for digital strømming/digitale opptak. Honorarenes størrelse står ikke i samsvar med vår forventede bruk av disse opptakene. For de fleste fysiske arrangementene blir det av den grunn ingen strømming. (Klepp)

Videreføring

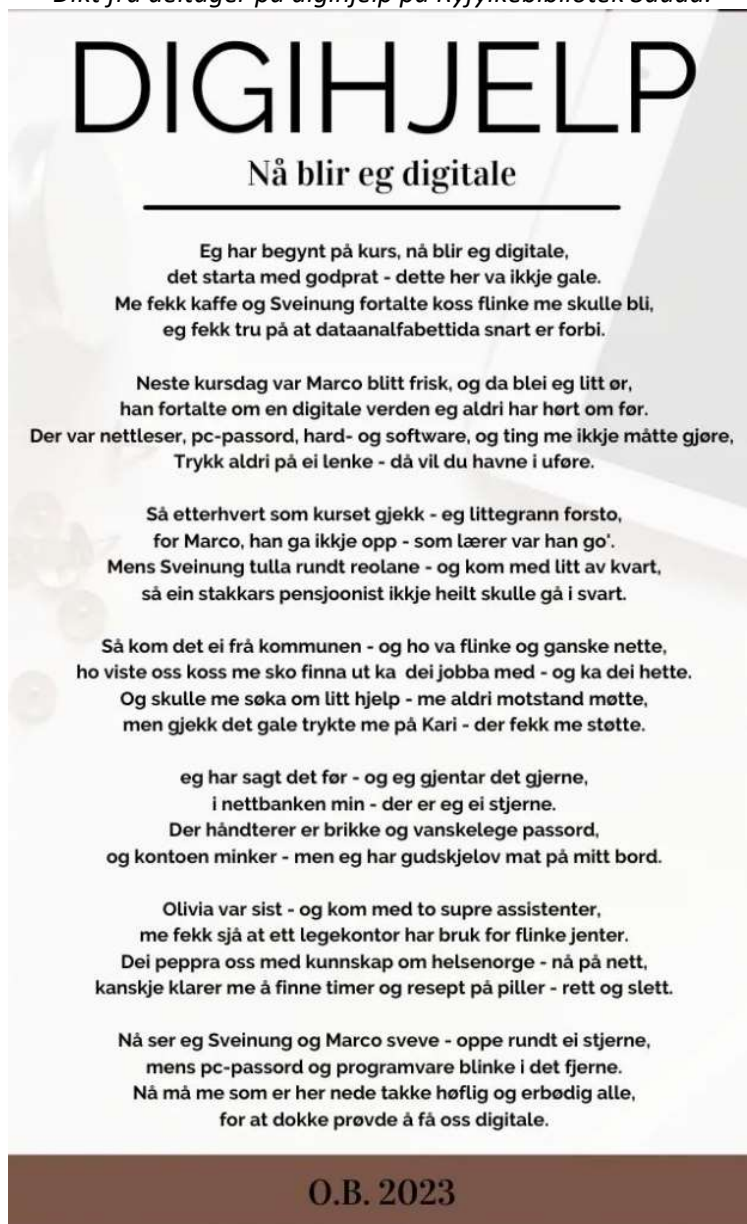
Karmøy har søkt og fått tildelt 300 000 kroner fra regjeringen til å øke digital kompetanse hos eldre. De skal videre samarbeide med blant annet Servicetorget og Frivillighetssentralen. Informasjon skal sendes til alle husstander og det skal undersøkes på forhånd hva det er behov for å øke kompetansen i.

Klepp ønsker ikke å fortsette med sine digitale samlinger med foredrag, og tenker at de skyldes digital trøtthet etter pandemien:

Når vi planlegger årets arrangement, tenker vi på hvilke arrangement som kan egne seg som digital produksjon. Det er nå liten interesse for strømming arrangement, men vi er åpne for at interessen tar seg opp etter hvert (Klepp)

Dette tiltaket er ikke med videre i Aktiv formidling 2023.

Dikt fra deltager på digihjelp på Ryfylkebibliotek Sauda:

DIGIHJELP

Nå blir eg digitale

Eg har begynt på kurs, nå blir eg digitale,
det starta med godprat - dette her va ikkje gale.
Me fekk kaffe og Sveinung fortalte koss flinke me skulle bli,
eg fekk tru på at dataanfabettida snart er forbi.

Neste kursdag var Marco blitt frisk, og da blei eg litt ør,
han fortalte om en digitale verden eg aldri har hørt om før.
Der var nettleser, pc-passord, hard- og software, og ting me ikkje måtte gjøre,
Trykk aldri på ei lenke - då vil du havne i uføre.

Så etterhvert som kurset gjekk - eg littegrann forsto,
for Marco, han ga ikkje opp - som lærer var han go'.
Mens Sveinung tulla rundt reolane - og kom med litt av kvart,
så ein stakkars pensjoonist ikkje heilt skulle gå i svart.

Så kom det ei frå kommunen - og ho va flinke og ganske nette,
ho viste oss koss me sko finna ut ka dei jobba med - og ka dei hette.
Og skulle me søka om litt hjelp - me aldri motstand møtte,
men gjekk det gale trykte me på Kari - der fekk me støtte.

eg har sagt det før - og eg gjentar det gjerne,
i nettbanken min - der er eg ei stjerne.
Der håndterer er brikke og vanskelege passord,
og kontoen minker - men eg har gudskjelov mat på mitt bord.

Olivia var sist - og kom med to supre assistenter,
me fekk sjå at ett legekantor har bruk for flinke jenter.
Dei peppra oss med kunnskap om helsenorge - nå på nett,
kanskje klarer me å finne timer og resept på piller - rett og slett.

Nå ser eg Sveinung og Marco sveve - oppe rundt ei stjerne,
mens pc-passord og programvare blinke i det fjerne.
Nå må me som er her nede takke høflig og erbødig alle,
for at dokke prøvde å få oss digitale.

O.B. 2023

Skolestartere

Bibliotekene har søkt om støtte til å gjennomføre samlinger i mai og juni, for de som skal begynne i første klasse høsten 2022 og deres foreldre. Tiltaket skal gjennomføres i samarbeid med skolene, for eksempel i forbindelse med barnehagens besøksdag eller lignende.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022
Bokn		3
Haugesund	3	3
Sola	2	2
Tysvær	3	4
Totalt antall formidlinger	8	12

Haugesund har hatt arrangement om «God lesestart» for foreldre og lærere. De har også sendt ut ranselpost til alle skolestarterne via barnehagene.

Tysvær har hatt fire samlinger for barnehagebarn på dagtid. Foreldrene ønsket en tilsvarende samling for seg selv, men ingen møtte da det ble arrangert. Opplegget ble koblet til Sommerles. Gjennom dette tiltaket er det opprettet samarbeid om å dele ut tøynett med informasjon til alle skolestarterne før skolestart.

Sola valget i stedet å arrangere en intensiv runde bibliotekbesøk for alle 1. og 2. klassinger. Dette er skolestarterne som på grunn av korona ikke fikk god oppfølging fra biblioteket når de gikk i barnehagen.

Måloppnåelse

Tiltaket treffer godt på prosjektets mål ved å nå ut til mange nye lånere. Samarbeidet med skoler og barnehager gjør at vi treffer alle barna i gruppa/kullet, uavhengig av foreldrenes motivasjon for bibliotekbruk. Tiltaket har også generert utlån:

Det var veldig god oppslutning om tiltaket, og det fikk veldig gode tilbakemeldinger. Cirka 80% av alle skolestarterne og 2. klassinger fikk lånekort, lesesinspirasjon og lån, totalt 571 stk. (Sola).

Erfaringer

Bibliotekene erfarte samarbeidet med skoler og barnehager som fruktbart:

Vi oppdaget forøvrig at det ble levert ut nett med diverse info, en gratis bok og litt annet, fra avdeling skole til alle skolestarterne i kommunen. I dette nettet fikk vi også legge informasjon om Sommerles, åpningstidene på biblioteket etc. Informasjon om Sommerles gikk derfor ut til samtlige barn som skulle begynne på skolen i Tysvær høsten 2022. (Tysvær)

De to bibliotekene som arrangerte samlinger for foreldre opplevde dårlig oppmøte.

Samling for forsinkede skolestartere (Covid) - 2.klasse med bokpresentasjon, øving på alternative kommunikasjonsmetoder og lesestund (Sola).

Videreføring

Tysvær bibliotek skal fortsetter med å distribuere informasjon om Sommerles og biblioteket i tøynettene som kommunen deler ut til alle skolestartere.

I Aktiv formidling 2023 skal 3 biblioteket jobbe videre med dette tiltaket tilsvarende minst 13 dagsverk. Dette er en fin måte å rekruttere nye lånere på, i en livsfase der bibliotekbruk vil bli motivert av leseopplæringen.

Sommerles

Bibliotekene har fått støtte til å besøke alle skoler for å fortelle om Sommerles og formidle bøker. Rogaland topper Sommerles-statistikken, men vi har fortsatt kommuner som har mye å gå på. Målet er å få alle opp på minst 60 % deltakelse.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022
Bokn	1	1
Haugesund	5	18
Hjelmeland		3
Klepp		8
Lund folkebibliotek	6	6
Randaberg kommune	3	3
Sola	5	5
Strand	6	6
Vindafjord kommune	5	8
Totalt antall formidlinger	31	58

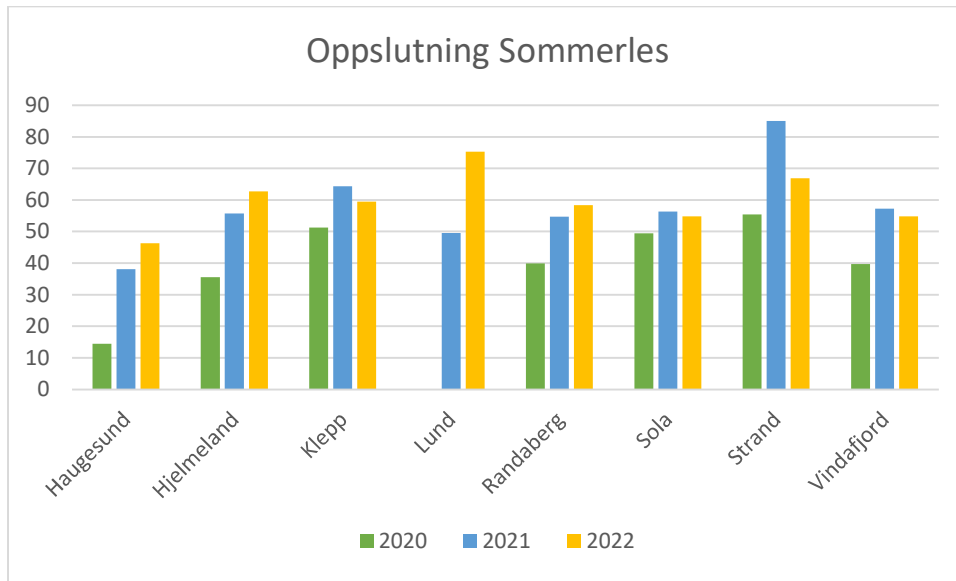
Det ble gjennomført flere skolebesøk enn omsøkt, og mange flere bibliotek enn de som søkte om midler gjennomførte skolebesøk for å promotere Sommerles. I Haugesund har de også hatt møte med alle skolebibliotekarene og laget en film for å promotere Sommerles. I Randaberg har de kombinert promoteringen av Sommerles med videoboktips, som ble presentert på skolene.

Promofilm for Sommerles fra Haugesund bibliotek.

Måloppnåelse

Målet var å få deltakerprosenten opp til 60%.

Flere av bibliotekene som ikke har økt oppslutning har likevel økning i antall leste bøker eller leste sider. Dette tyder på at det er høy aktivitet, selv om man ikke alltid har fått flere deltakere. For bibliotekene som allerede hadde svært høy oppslutning kan det se ut til at det er vanskelig å opprettholde dette nivået året etter.

Erfaringer

Bibliotekene erfarer stor gevinst med samarbeid med skoler, selv om det også krever en del oppfølging.

Kommunikasjon med skolene kunne være en utfordring (det skyldes nok lærernes begrensede kapasitet). (Randaberg)

Sola bibliotek erfarer at Sommerles treffer best hos de yngre årskullene.

For de eldste opplevde vi i år at det var vanskeligere å fange interessant enn det har vært tidligere år, og vi diskuterer hvordan vi kan motvirke dette. (Sola)

I Vindafjord fikk de erfare hvor sårbar små bibliotek er når uforutsette ting skjer i forbindelse med planlagte arrangement:

På små bibliotek er ein svært sårbar for endringar i oppsett av planlagde arrangement. Ein er også sårbar om ting må endrast grunna til dømes sjukdom. Dette fordi ein har få personar å spele på. (Vindafjord)

Videreføring

Alle bibliotek vil fortsette å dra ut for å promotere Sommerles. Dette er en effektiv måte å få mange deltakere og skaper høy lesestimulering i kommunene. Hvorvidt biblioteket mottar støtte til dette tiltaket eller ei, avhenger hvor mye de har gjort tidligere år. Meningen er å stimulere til aktivitet som er ny for det enkelte bibliotek.

Utendørsformidling

Bibliotekene har fått støtte til å gjennomføre ulike formidlingsaktiviteter utendørs: LitteraTur, lesestunder for barn i naturen, lesestunder på dagsturhyttene, formidling med biblioteksykkel og lignende.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Bokn kommune	2		
Gjesdal	6	5	
Haugesund	2	2	
Hjelmeland			1
Karmøy	10	13	
Klepp	2	2	
Lund folkebibliotek	4	4	
Randaberg kommune	2	1	
Sola	4	5	
Tysvær	2		
Vindafjord kommune	2	2	
Totalt antall formidlinger	36	34	1

I gjennomføringen av dette tiltaket har bibliotekene gjort mye forskjellig:

- **Gjesdal** har deltatt på sentrumsfesten med lavvo og lesestund. De har hatt lesestund ute i naturen for barnehagebarn og lesestund for speidere på overnattingstur. De har startet opp Det rullende bibliotek, et forsøk på å se om det er interesse for lån av bøker på mindre lokalbutikker, for de som har problemer med å komme seg til biblioteket på Ålgård.
- **Haugesund** deltok på kulturnatt og hadde lyrikkopplesning på balkongen på biblioteket. De besøkte også en demensavdeling med bilder, lokale visesanger og historiske tekster. Sykehjemmet ønsker mer av dette! Bokbien (bibliotekar Ingrid utkledd som bie) deltok på Barnas superlørdag med veldig høy deltakelse.
- **Karmøy** har hatt 13 LitteraTur-turer. Det etablerte seg en fast turgjeng som fikk forskjellige kulturelle innslag på tur. Turene ble avsluttet på biblioteket med en kopp kaffe. [Film fra Karmøy kommune om LitteraTur](#)
- **Klepp** har hatt to samlinger på dagsturhytta Frøya. Det har vært skumringstimer med fortellinger fra norrøn mytologi.
- **Lund** har hatt formidlinger i Nystedparken i samarbeid med Lund Flyktningstjenester og IRS. Haien (den gamle husmannsplassen på Moi) har også vært arena for noen lesestunder.
- **Sola** har gjennomført LitteraTur-turer til steder med mulighet for samling under tak. Lesesykkelen er benyttet for å komme ut til flyktningmottak og for å delta under riksjubileet.
- **Randaberg** har hatt lesestund ved sjøen og laget et opplegg rundt havet. Det oppleves som en berikelse for programmet å ha noe utenom det vanlige.

Flere av bibliotekene har måttet utsette de planlagte samlingene på dagsturhyttene, fordi disse er blitt ferdigstilt senere enn planlagt.

Lesestund i lavvo.

Måloppnåelse

Tiltaket har ført til at nye brukere får oppleve biblioteket på nye måter. Det oppleves positivt å være utendørs.

Biblioteksykkelen er en samtaleåpner og hver gang vi tar den med ut får vi anledning til å markedsføre biblioteket til innbyggere vi normalt ikke kommer i kontakt med. Det er spesielt mange som setter pris på å bli kjent med biblioteksappen og mulighet for å reservere bøker direkte fra telefonen (Sola).

Erfaringer

Bibliotekene har både positive og negative erfaringer. Suksessfaktoren til Karmøy er at de har klart å etablere tilbudet til en relativt fast brukergruppe. Så sant det ble godt oppmøte var opplevelsen udelt positiv for alle bibliotekene.

Vi har erfart at å flytte bibliotek-tjenesten utendørs oppleves positivt for befolkningen. Å være aktive og sosiale utendørs, kombinert med litteraturformidling er noe som passer godt i kommunen (Lund).

Det er veldig positivt å ta lesesykkelen ut på tur. Alle typer folk initierer samtaler med spørsmål og vi kommer lett i dialog med nye målgrupper. Skaper nysgjerrighet og engasjement, og flere får med seg en bok de ikke hadde planlagt å låne. (Sola)

Negative erfaringer er knyttet til dårlig oppmøte.

LitteraTUR var ingen suksess, og vi videreførte ikke tilbudet på høsten. Vi har tro på konseptet, men tror timingen (vår) var feil – noen var lei turgåing etter lang koronaperiode, andre var fremdeles litt redde. I tillegg burde vi alliert oss med en samarbeidspartner (frivilligsentralen, andre lag og foreninger eller en etablert turgruppe) for å komme i gang og avmystifisere konseptet. (Sola)

En uvanlig erfaring til forskjell fra «vanlig» bibliotekarrangement er at været også kan være en utfordring!

Været kan vere ei utfordring, då det er eit stykke å gå til dagsturhytta. (Vindafjord)

Selv om det foregår innendørs i dagsturhytta, er det væravhengig. Publikum må gå langs turveien i ca. 20 min for å komme dit. (Klepp)

Videreføring

Karmøy skal fortsette med sine LitteraTur-er med andre prosjektmidler.

LitteraTur-prosjektet var så vellykket at vi har fått nye midler i år til utendørsformidling, men denne gang på en litt annen måte. Vi synes det er en spennende måte å formidle litteratur på!

7 bibliotek skal motta støtte til dette tiltaket i 2023, for til sammen 28 dagsverk. Flere dagsturhytter skal settes opp, og vi håper bibliotekene vil gjøre seg markert i disse.

Videoboktips og Videoboktips med barn

Her har vi slått sammen to tiltak for rapporteringen. Bibliotekene søkte om:

- Videreføring av regionalt prosjekt som startet opp våren 2020 (under korona). Målet er å ha bibliotekansatte i hele fylket som kan formidle litteratur effektivt via mobilen.
- Videoboktips laget av barn og/eller ungdom: Bibliotekaren fasiliteter prosessen og sørger for at det blir et ferdig produkt som kan deles i sosiale medier.

Gjennomføring

Kommune	Omsøkt	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Gjesdal	5	6	
Haugesund	5	7	
Hjelmeland	5		
Hå kommune	10	20	
Randaberg kommune	5	8	
Sola	10	14	
Suldal	10		10
Totalt antall formidlinger	50	55	

Både Hå og Randaberg har fått produsert flere videoboktips enn de mottok støtte for, da de har kombinert dette tiltaket med lesersørvis. Disse to tiltakene er en god kombinasjon og det har gavnet begge tiltakene.

- Gjesdal har laget seks filmer, men opplevde at det var enklere å få tid til dette i koronatiden. Nå oppleves det som mer verdifullt å være i direkte kontakt med lånerne.
- Haugesund har deltatt på inspirasjonssamling. Fire boktips er produsert, og ulike nye måter å få lage videoboktips er utforsket.
- Hå har funnet gode rutiner på hvordan de lager filmer, og får derfor en god produksjon. Dette har også vært bra for arbeidsmiljøet.
- Randaberg har utviklet en egen serie kalt «Et grunt dypdykk». I tillegg har de laget filmer rettet mot barn som er brukt i forbindelse med Sommerles.
- Suldal har samarbeidet med kulturskolen i produksjon av videoboktips. Det har vært utfordrende å få til et samarbeid når mange personer skal være involvert, men prosjektet er vinteren 2023 kommet godt i gang.
- Sola har laget 14 boktips sammen med elever fra Håland skole, og publisert disse på Facebook.

Fylkesbiblioteket arrangerte 3. mai 2022 en inspirasjonssamling for videoboktipsere på Haugesund bibliotek for 19 deltakere. Her fikk videoboktipsene både inspirerende påfyll og praktisk øvelse.

Måloppnåelse

Elevene som har deltatt via Sola sitt prosjekt melder om økt leseinteresse. Elevene opplever mestring og blir stolte.

Det kan være vanskelig å måle hvordan filmene blir mottatt og om disse fører til økt utlån. Uansett hvor mye filmene når fram til publikum, så øker det synligheten av bibliotekene på nett.

Erfaringer

Bibliotekene som har fått laget en del videoer opplever at det blir enklere å utføre etter hvert som teknikken «setter seg»:

Takket være tiltaket er det enklere for oss å lage videoinnspillinger. Med «enklere» menes at det tar mindre tid å gjennomføre. Likevel, uten midler å frigjøre de ansatte, ville det fremdeles være vanskelig å få gjennomført litt mer krevende tiltak som samtaler (Randaberg)

Sola bibliotek har hatt et fint samarbeid med en skole:

Veldig positivt å samarbeide med skole om å produsere videoboktips. Det skaper et flott sluttprodukt, gir stolthet hos elevene som deltar og setter i gang lesefokus og litteraturprat på skolen. God kompetanseheving og mestring for alle involverte, også biblioteket. (Sola)

Av mer negative erfaringer er det opplevelsen av å ikke nå ut, som spiller en rolle. Det er vanskelig å nå fram på sosiale medier.

Generelt vil jeg si det er vanskelig å nå ut til målgrupper og publikum med videoboktipsene. Vi ser av statistikken på de vi har publisert i løpet av året at det nesten ikke er noen som ser dem i SoMe. Vi prøver derfor å endre måten de lages og spilles inn på, for å se om det kan treffe bedre. (Haugesund)

Videreføring

Flere bibliotek har søkt om midler til å lage videoboktips også i 2023. Hå ønsker å prøve BookTook. Fylkesbiblioteket jobber med å videreutvikle videoboktipskurset som ligger på bibliotekutvikling.no. I tillegg vil arbeidet med gjenbruk av digitalt inkludere gjenbruk av videoboktips. Fylkesbiblioteket ønsker å bidra til at bibliotekene når ut med det de lager, slik at det oppleves som nyttig å bruke tid på dette.